

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.060/2022/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Szűcs Péter Ügyvédi Iroda (dr. Szűcs Péter ügyvéd, cím1) által képviselt Felperes cím2 alatti lakos felperesnek – a Dr. Kiss Miklós Ügyvédi Iroda (dr. Kiss Miklós ügyvéd, cím3) által képviselt Alperes „f.a.” cím4 alatti székhelyű alperes ellen kártérítés és sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 11.M.70.154/2021/45. sorszámú ítélete ellen az alperes által 46. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

közbenső ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 50 800 (ötvenezer-nyolcszáz) forint perköltséget.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 48 000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az államnak – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára – legkésőbb e közbenső ítélet kihirdetésétől számított 60 (hatvan) napon belül. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A felperes 2008. november 3. napjától állt munkaviszonyban az alperessel és annak jogelődjeivel, villanyszerelő munkakörben.

[2] A 2017. május 10. napján kelt általános munkavédelmi oktatási anyag 5. pontjának 2. bekezdése szerint „A közvetlen munkahelyi vezető (műszakvezető, csoportvezető stb.) műszakkezdéskor ellenőrizni köteles, hogy a közvetlen hozzátartozó dolgozók biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban jelentek-e meg, ruházatuk, védőfelszerelésük kielégíti a biztonságos munkavégzés feltételeit”, míg a 3. bekezdés szerint „Amennyiben a hozzá beosztott dolgozó állapotát vagy ruházatát nem tartja megfelelőnek és intézkedni nem tud, vagy az intézkedés eredménytelen, a dolgozót nem állíthatja munkába”, illetve a 6. oldal 2. bekezdésben foglaltak szerint „Minden munkahelyen, ahol kettő vagy több dolgozó együttműködése szükséges, ki kell jelölni – és társai tudomására kell hozni – azt a dolgozót (munkavezetőt), aki elősorban felelős a szabályszerű munkavégzésért, az előírások betartásáért és betartatásáért”. A felperes és munkatársai részére utoljára 2018. május 7. napján került sor munkavédelmi oktatás megtartására.

[3] A felperes és közvetlen kollégája tanú1 2018. november 6. napjától az alperes kertészszigeti telephelyén végeztek villanszerelési munkákat. Ezen munkavégzésre való utasítást a felperes és tanú1 a munkavégzés előtt egy héttel kapta meg tanú3 csoportvezetőtől. A felperes és tanú1 a telep „nagyistálló” elnevezésű épületében dolgozott.

[4] A villanszerelés során az istálló elektromos vezetékelését kellett cserélni, mely előbb bontási, majd kötegelési munkát jelentett. A munkavégzéshez rendelkezésre állt 1 db háromrészből álló kihúzható alumínium létra, továbbá a munkavállalók a telepen fellelték az 5 x 5 cm-es riglifából és 3 x 5 cm-es cseréplecekből házilag készített létrát, melynek magassága 252 cm, szélessége 53 cm volt. A villanyvezeték a 312 cm magasságban elhelyezkedő sodronykábelre kábelrögzítővel kellett felrögzíteni.

[5] A munkavégzés kezdő napján a munkavégzéshez tanú1 munkavállaló a fából készült létrát használta, mert a munkavállalók az alumínium létrát nem vitték ki, azt a felperes telefonhívására részükre tanú2 szállította ki gépkocsival, aki a kertészszigeti telephelyen telepvezetőként dolgozik.

[6] A 2018. november 6-i munkavégzést követően a felperes és tanú1 2018. november 7-én is ugyanezen a munkavégzési helyen végeztek munkát. A felperes a munkáját eleinte a földön végezte, majd miután azzal végzett – azért, hogy a kollégájának segítsen – a fából készült létrát a 180 cm magas karámkeretnek támasztotta, arra felmászott, hogy arról a villanyvezeték a 312 cm magasságban kötegelve. A munkavégzés közben a létra harmadik foka – ami 121 cm - 123 cm magasságban helyezkedett el – letört, a létrafok rögzítését szolgáló facsavar eltörése miatt. A felperes a létráról leesett és a fejét beütötte.

[7] A felperest a sérülését követően mentőhelikopter szállította a Debrecen Egyetem Kenézy Gyula Egyetemi Kórházába, ahol komplex koponyasérülést, agyállományi vérzést, koponyaboltozat- és alaptörést állapítottak meg. 2019. április 5-ig kórházi kezelésre szorult. A

baleset következtében a felperes súlyos, maradandó egészségkárosodást szenvedett, önellátásra képtelenné vált, 24 órás gondozásra, felügyeletre szorul.

[8] A balesetet követően a cég munkavédelmi megbízottja tanú4 2018. december 3. napján munkabaleseti jegyzőkönyvet vett fel, melyben rögzítette, hogy a felperes és tanú1, tanú3 műszaki csoportvezető utasítása szerint a marhaistálló elektromos vezetékének cseréjét végezték. A fűzesgyarmati sertéstelepről indultak munkavégzésre, a felszerelést önállóan vitték ki, kedden a bontást végezték, szerdán pedig az új vezeték kötegelésével folytatták. A munkahelyi vezető, a koránál és a munkahelyen eltöltött időt figyelembe véve Felperes volt. Szerdán tanú1 a vezeték kötegelését végezte, míg felperes a vezeték leszabásán dolgozott, a leszabás végeztével, hogy segítséget nyújtson kollegájának ő is elkezdte a kötegelést. Ehhez azonban nem a rendelkezésre álló alumínium létra harmadik részét használta, hanem a telepen talált barkácsolt falétrát, melyet nekitámasztott az istállóban levő 1,8 méter magas karámválasztónak. A munkát 3 méter magasban kellett végezni. A munkabaleseti jegyzőkönyvben megállapításra került, hogy a balesetet az okozta, hogy a falétra a felperes 120-130 kg-os súlyát nem bírta el, a csavar eltört, illetőleg a munkaeszköz használatával kapcsolatban a munkavállaló rossz döntést hozott. A munkabaleseti jegyzőkönyv 7. pontjában rögzítette, hogy ezen munkavégzéshez sem egyéni védőeszköz, sem egyéb védelmi megoldásra nem volt szükség.

[9] A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal 2019. január 21. napján kelt ... határozata megállapította, hogy a felperes 2018. november 7-én történt balesete üzemi balesetnek minősül.

[10] Az ügyben lefolytatott közigazgatási eljárás keretében a Békés Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztálya eljárása során a 2018. november 20. napján meghozott határozatában az egyedi készítésű, jelzés nélküli fatámasztó létra használatát azonnali hatállyal felfüggesztette. A vizsgálat során a hatóság rögzítette, hogy a balesettel összefüggésben a munkáltató, valamint a munkavállaló részéről további munkavédelmi hiányosságot, szabálytalanságot nem tárt fel.

[11] Az ügyben lefolytatott nyomozati eljárás során a Szeghalmi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya a xxx bü. határozatában az eljárást – mivel a cselekmény nem bűncselekmény – megszüntette. A rendőrségi eljárásban a balesettel közvetlen okozati összefüggésbe hozható létrát lefoglalták, majd az eljárást követően kiadták az alperes részére, aki azt megsemmisítette, így az a jelen peres eljárás időpontjában már nem állt rendelkezésre.

[12] Az alperes 2022. július 25. napjától felszámolási eljárás alatt áll. A felszámoló az Ázsio Könyvszakértő Gazdasági Tanácsadó Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt., a felszámolás lefolytatására kijelölt felszámoló Pekk Antal felszámolóbiztos.

[13] A felperes módosított keresetében 12 000 000 forint sérelemdíj, 3 005 606 forint lejárt jövedelempótló járadék és annak 2021. július 11. napjától számított késedelmi kamata, 2022. február 1-től havi 136 784 forint jövedelempótló járadék, 8 869 700 forint kártérítés és annak késedelmi kamata, valamint 2022. február 1-től 314 000 forint nem jövedelempótló jellegű járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[14] A felperes keresetében az Alaptörvény XVII. és XX. cikkére, továbbá a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 9. §-ára, 166. § (1) bekezdésére, 167. § (1) bekezdésére, 169. § (1) bekezdésére, 172. § (2) bekezdésére, 173. § (1) bekezdésére, 177. §-ára, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 2:42. §-ára, 2:43. §-ára, 2: 52.§ és 53. §-ára, a 6:522. §, 6:527. § és 6: 528. §-ára hivatkozással előadta hogy a munkaviszonnyal összefüggésben jelentős mértékben sérült az egészséghez és testi épséghez való személyiségi joga, melyért az alperest teljes felelősség terheli.

[15] Előadta, hogy a balesetre nem emlékszik, viszont az előtte és utána történetekre igen. Azért a helyszínen található falétrát használta a munkavégzéshez, mivel az a szemrevételezés alapján nem tűnt sérültnek vagy hibásnak. Ezt a falétrát nem a szemétből vette ki, ez a munkaterületen volt fellelhető. Senki sem hívta fel arra a figyelmét sem neki, sem tanúlnak, hogy azt ne használják. A munkabaleseti jegyzőkönyv a baleset okaként is a falétra 3. csavarjának törését írja le, ami kívülről szemrevételezés útján nem észlelhető. Az alperes telephelyén történt a baleset, így az alperesnek a munkaterületet jól kell ismerni. Vitatta, hogy a munkavédelmi oktatás kiterjedt a létra használatra, illetve álláspontja szerint az alperes nem rendelkezett a munkafeladatra és munkaterületre megfelelő kockázatértékeléssel. Vitatta azt, hogy bármilyen munkavédelmi előírást megszegett volna, vagy vétkes magatartást tanúsított volna, ami a balesethez vezetett.

[16] Álláspontja szerint a baleset az alperes ellenőrzési körébe tartozó körülmény, a munkaterületen fellelhető munkaeszköz hibája miatt következett be. A létra használata nem tekinthető vétkes magatartásnak a részéről. Az alperes a munkavégzéshez egyetlenegy létrát biztosított, annak ellenére, hogy a munkát ketten végezték és az alperes állítása szerint ő észlelte, hogy a helyszínen megfelelő munkaeszköz nem áll rendelkezésre. A balesetet megelőző napon a falétrát egész nap tanúl használta, annak teherbírásában a felperesnek nem volt oka kételkedni, hiszen az előző napi munkavégzés során annak használatával semmi probléma nem merült fel. A falétra egyébként a telep területén volt elhelyezve és olyan utaló jelzéssel nem volt ellátva, amiből arra lehetett volna következtetni, hogy az rendeltetésszerű használatra alkalmatlan. A leeséshez azonban nem egy látható elem, hanem a létrafokot tartó csavar törése vezetett. tanúl a baleset után a létrát megnézte és azt mondta a felperesnek, hogy a csavar törése friss, a törések felülete fényes volt. Hangsúlyozta, hogy amennyiben a falétra alkalmatlan volt a biztonságos munkavégzésre, a munkáltatónak azt el kellett volna a munkaterületről távolítani és gondoskodni másik biztonságos munkaeszközzel. A létrában a csavarnál bekövetkezett törés olyan hiba, amely kellő körültekintéssel sem észlelhető, így sem tanúban, sem a felperesben nem merült fel az, hogy a használata balesetveszélyes lenne. Vitatta, hogy munkahelyi vezetőnek minősült. A munkabaleseti jegyzőkönyv felvételére csak 2020. december 3-án került sor, így a munkabaleset bekövetkezése és a jegyzőkönyv felvétele között közel egy hónap telt el, ezért az alperesnek lett volna lehetősége a baleset körülményeit

alaposan kivizsgálni. A baleseti jegyzőkönyv azonban ennek ellenére nem említi, hogy a munkavállalónak kellett volna a munkaeszközt biztosítani, továbbá arra sem tartalmaz utalást, hogy az a munkáltatói utasítás megszegésével állt volna összefüggésben, kizárólag munkavállalói rossz döntéshozatalról szól. A jegyzőkönyvben sem rögzítették, hogy a falétra a szemétre lett volna dobva, hogy annak használatát a munkáltató megtiltotta, vagy esetleg felhívták volna a figyelmet arra, hogy annak a használata nem biztonságos.

[17] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

[18] Ellenkérelmében előadta, hogy a felperes megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkezett, hosszú ideje állt alperes alkalmazásában, így életkorára és munkaviszonyának hosszára tekintettel munkahelyi vezetőnek minősült. 2018. november 6-án a munkavégzés helyén megjelent tanú2, aki észlelte a tanú1 általi falétra használatot, amit a telephelyen egy szemétkupac tetején talált, ennek a használatát megtiltotta és az alumínium létrát a fűzesgyarmati központi telepről a helyszínre szállította. Előadása szerint a helyszínen a biztonságos munkavégzéshez alkalmas alumínium létra rendelkezésre állt, tanú2 figyelmeztette a felperest a falétra használatának tilalmára és éppen a biztonságos munkavégzés érdekében szállította ki az alumínium létrát a munkavégzés helyére. Az alperes az Mt. 166. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozással előadta, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső körülmény okozta, továbbá a balesetet kizárólag a munkavállaló, azaz a felperes vétkes magatartása okozta, hiszen felperes volt a tulajdonképpeni munkahelyi vezető. A felperes és munkatársa együttesen gondoskodtak a munkavégzéshez szükséges felszerelések és munkaeszközök helyszínre szállításáról, ahol rendelkezésre állt a biztonságos munkavégzéshez szükséges alumínium létra. A felperes saját döntése alapján használta az alkalmatlan falétrát, aki annak ellenére, hogy balesetvédelmi oktatásban részt vett, nem ellenőrizte szemrevételezéssel a 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet 57. § (6) bekezdésében foglaltak alapján és megszegte a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Mvt.) 60. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel nem győződött meg a munkaeszköz biztonságos állapotáról. Amennyiben a munkaeszköz nem megfelelő, akkor a munkavégzést a felperesnek meg kellett volna tagadni. Kiemelte továbbá, hogy abban az esetben, ha a bíróság azt állapítja meg, hogy a kár nem az alperes ellenőrzési körén kívül következett be, illetőleg azt nem kizárólag a felperes magatartása okozta, akkor a felperes közrehatását kell megállapítani a kár bekövetkezésében. Előadta továbbá, hogy az alperes központi telephelyén valamennyi szükséges védőfelszerelés és védőeszköz rendelkezésre állt a biztonságos munkavégzéshez, de álláspontja szerint a perbeli munkavégzéshez annak használatára nem volt szükség, annak ellenére, hogy a munkavégzés 2,5-3 méter magasban történt. Az alperes rendelkezik kockázatbecsléssel és kockázat értékeléssel, melyet tanú4 munkavédelmi technikus készített, amelyből megállapítható, hogy a villanszerelők önállóan végzik munkájukat és ezen munkakör tekintetében fizikai veszélyártalomként feltüntetésre került a magasban, tehát létráról végzett munka is. Ezen iratban a védelem körében szerepel az egyéni védelem, a fokozott fegyelem, figyelem, körültekintés. A munkavédelmi oktatás kiterjedt a munkavállalók munkavédelemmel kapcsolatos kötelezettségeire is, azaz, hogy a munkavállaló köteles a munkaeszköz biztonságos állapotáról meggyőződni. A falétra állapota külső szemlélő számára is egyértelmű, az a szemétre ki volt dobva. Az alperesnél érvényben levő utasítás szerint azokat az anyagokat, amelyek szemétnek minősülnek és elszállításra várnak, azokat külön kell tárolni.

[19] Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperest teljes kártérítési felelősség terheli a felperes 2018. november 7. napján bekövetkezett munkabalesetével összefüggésben keletkezett károkért.

[20] Indokolásában kifejtette, hogy a peres felek egyezően adták azt elő, hogy a felperest a baleset a munkaviszonyával összefüggésben a munkáltató érdekében végzett munka során érte. Az alperesi felelősség megállapíthatóságának az a feltétele, hogy bizonyított legyen a károkozó magatartás, a kár és az ezek közötti okozati összefüggés. A károkozó magatartása olyan az Mt.-ben vagy egyéb jogszabályban előírt kötelezettség megszegését vagy elmulasztását jelenti, amely a munkavállalói károsodás kiváltó oka lehet.

[21] Az Mt. 166. § (1) bekezdésével a törvény objektív (tárgyi) felelősséget állapít meg arra az esetre, ha a munkáltató a munkaviszonnyal összefüggésben a munkavállalónak kárt okoz. A munkáltató kártérítési felelőssége megállapításának nem feltétele, hogy a károkozó munkáltató magatartása vétkes (felróható) legyen, helytállni köteles akkor is, ha a károkozás a terhére nem felróható.

[22] Vizsgálta az ellenőrzési kör fogalmába tartozó azon objektív tényeket és körülményeket, melyek alakítására a munkáltatónak lehetősége van. Ebben a körben azt állapította meg, hogy a perbeli munkabaleset oka az volt, hogy a felperes által használt 5 x 5 cm-es riglifából és 3 x 5 cm-es cseréplécből készített létra a harmadik fokánál, 121-123 cm magasságban a rögzítést biztosító csavar eltört, ami miatt a felperes a földre zuhant. A létra a munkavégzés helyszínéül szolgáló telephelyen volt, azt a felperes munkatársa, tanúl a balesetet megelőző munkanapon használta. Nem valós az az alperesi hivatkozás, hogy a perbeli létra az alperesi telephelyen a szemétre volt kidobva, ezt az alperes az eljárás során bizonyítani nem tudta, a munkabaleseti jegyzőkönyv ezen körülményre nem hivatkozott. Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy sem a közigazgatási eljárásban, sem a nyomozati eljárásban a meghallgatott tanúk nem tettek arra vonatkozóan nyilatkozatot, hogy a létra használaton kívül volt, illetve, hogy azt az alperes a szemét elhelyezésére kijelölt területen tárolta és a felperes, valamint a kollégája azt onnan vette el. A fából készült létra munkavállalók részére munkavégzéshez való elérhetőségét támasztotta alá tanúlnak a nyomozati eljárásban tett vallomása. A felperes és tanúl a villanyszerelési munkák körében azonos feladatokat láttak el, így a felperes a létrán a munkáltató érdekében végzett munkát.

[23] tanú2 tanú nyilatkozatainak ellentmondásosságára tekintettel kétséget kizáróan nem volt megállapítható, hogy mint ellenőrzési jogkört gyakorló a létra használatát megtiltotta a munkavállalóknak a munkavégzés során.

[24] Az alperesi munkáltató 2016. április 15. napján készült Kockázatbecslés és kockázatértékeléssel rendelkezik, mely szerint a villanyszerelő munkakörben kockázati

tényező a szintkülönbség és nagy magasságban történő munkavégzésnél biztonsági hevedert szükséges viselni. A 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet 2. §-ának d) pontja szerint az egy méternél nagyobb szintkülönbségen végzett nem állandó jellegű, rövid ideig tartó munka minősül magasban végzett tevékenységnek. Ezen szabályt azonban tanú4 munkavédelmi megbízott – aki a munkavállalók munkavédelmi oktatását is végezte az alperesnél – nem ismerte, illetve a kockázatbecslésben megjelölt nagy magasságon a kockázatbecslés elkészítésekor a két métert értette. A bíróságon megismert rendeletre tekintettel a felperesnek védősisakot és biztonsági hevedert kellett volna viselni a munkavégzéshez, továbbá a munkabaleseti jegyzőkönyvben azért jelölte meg, hogy a perbeli balesetet okozó munka védőfelszerelés és védőeszköz nélkül végezhető, mert nem ismerte a hatályos jogszabályi rendelkezéseket. A munkavállalókat nem tájékoztatta arról, hogy mi minősül magasban történő munkavégzésnek, illetve a kockázatbecslésből a védősisak használatára vonatkozó kötelezettség előírása kimaradt.

[25] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a 2018. május 7-i oktatáshoz csatolt oktatási anyagból nem állapítható meg az alperes állításával szemben, hogy a munkavállalók kioktatást kaptak a létrán való munkavégzésre, hogy az konkrétan milyen munkavégzési típusokra vonatkozóan tartalmazott iránymutatást, azonban a peranyagban fellelhető oktatási anyag 5. pontja szerint a közvetlen munkahelyi vezető, tehát a műszakvezető, csoportvezető köteles ellenőrizni, hogy a hozzátartozó dolgozók a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban vannak-e és a ruházatuk, védőfelszerelésük megfelel-e a biztonságos munkavégzés feltételeinek. Az oktatás, az ismeretek és a munkáltató ellenőrzésének hiányát támasztotta alá tanú3 munkavállaló tanúvallomása is, de tanú2 a munkavégzés helyéül szolgáló kertészszigeti telephely telepvezetője sem volt tisztában azzal, hogy a felperes és tanú1 által magasban végzett villanszerelési munkavégzéshez milyen védőeszköz viselése szükséges.

[26] Nem találta alaposnak azt az alperesi hivatkozást sem, hogy a felperest az alperes a munka irányítására kijelölte és ily módon tanú1 és a felperes viszonylatában munka irányítására kijelölt munkavállalóként többletkötelezettség terhelte a munkavégzés és a munkavédelmi szabályok megtartása körében, az alperes ugyanis azt nem bizonyította, hogy a felperest az Mvt. 51. § (4) bekezdésének megfelelő módon kijelölte.

[27] Annak ellenére, hogy az alperes az eljárás során több esetben arra hivatkozott, hogy a megfelelő munkavédelmi eszközök, mint a sisak és a biztonsági heveder a munkavállalók rendelkezésére álltak, azok használatára a figyelmet felhívták, ugyanakkor a meghallgatott tanúk vallomásából az volt megállapítható, hogy a munkavédelmi oktatás a létrán való munkavégzésre nem terjedt ki, így ebből következően az ott használatos munkavédelmi eszközök viselésének kötelezettségére sem. A felperes és tanú1 felett ellenőrzési és utasítási jogkörrel rendelkező munkavállalók, tanú3 és tanú2 nem rendelkeztek megfelelő ismerettel akörben, hogy milyen magasságban végzett munka minősül magasban történő munkavégzésnek és annak milyen munkabiztonsági követelményei vannak. Az elsőfokú bíróság szerint a munkavédelmi feladatokat ellátó tanú4 tanú vallomása épp azt támasztotta alá, hogy az oktatás hiányos volt és nem szakszerű, a munkáltató az ekörben előírt ellenőrzési kötelezettségének nem tett eleget.

[28] A munkáltató ellenőrzési köre kiterjed arra is, hogy a nem megfelelő munkaeszközöket a munkavégzés helyéről eltávolítsa, vagy azt olyan jelzéssel lássa el, amelyből következtetés vonható le annak balesetveszélyességére, különös tekintettel arra, hogy a munkavégzés helyén fellelhető munkaeszközök körében az NGM rendelet szerint az alperes időszakos ellenőrző vizsgálat elvégzésének kötelezettsége terheli. Azt az alperes sem állította, hogy a felperes a munkavégzés előtt nem tett eleget az Mvt. 58. § (6) bekezdés szerinti ellenőrzési kötelezettségének, és tanú4 és tanú3 tanúk vallomásai is alátámasztották, hogy ha egy ilyen létrán belül a csavar el van repedve, vagy az sérült, az kívülről a megsejmlélés során nem észlelhető.

[29] A munkáltató ellenőrzési körébe tartozik a feladatainak ellátása, a munka megszervezése, a munkavégzés során tanúsított munkavállalói magatartás ellenőrzése, a munkavállalók irányítása, szakszerű utasításokkal való ellátása, a munkavégzéshez szükséges eszközök biztosítása, a munkaterület olyan kialakítása, mely a baleset bekövetkezését megakadályozza. Így a munkáltató ellenőrzési körébe tartozik az is, hogy a munkavégzés helyén a biztonságos munkavégzést lehetővé tevő munkaeszközök legyenek fellelhetőek, amennyiben munkavégzésre alkalmatlan eszköz van, azt olyan helyen helyezze el, hogy ne legyen hozzáférhető, vagy lássa el olyan jelzéssel, melyről a használaton kívülisége egyértelműen megállapítható. Azt az eljárás során az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a baleset előtti napon felperes kollégáját, tanúlt a munkavégzés során ezen létra használatától eltiltották, különös tekintettel arra, hogy a perbeli létra még a baleset napján is a munkavégzés helyszínén volt, a munkáltató annak eltávolításáról, megsejmlítéséről nem intézkedett. Az alperes nem állította és nem is bizonyította, hogy a felperes bármilyen védőeszköz viselését elmulasztotta volna, hiszen ezen munkavégzéshez a felperes felett irányítási jogkört gyakorló tanú3 szerint erre nem is volt szükség, a munkavédelmi oktatás erre nem is terjedt ki.

[30] A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a balesetet a munkáltató ellenőrzési körén belül eső körülmény okozta. Rögzítette, hogy az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott mentesülési okok konjunktívak, ezért, ha a kárt a munkáltató ellenőrzési körébe eső körülmény okozta a törvényben meghatározott azon feltételeket, hogy a munkáltatónak azzal nem kellett számolnia és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, nincs jelentősége, azaz a két utóbbi feltétel teljesülését a bíróságnak már nem kell vizsgálnia.

[31] Az elsőfokú bíróság vizsgálta azt is, hogy fennállt-e a munkáltató kártérítési felelősség alóli mentesülése az ellenőrzési körén belül eső káresemény vonatkozásában. Ezzel összefüggésben arra a megállapításra jutott, hogy az eset összes körülményének vizsgálata mellett akkor mentesülhet a munkáltató, ha bizonyítja, hogy a kár keletkezésében a munkavállaló elháríthatatlan magatartásán kívül egyéb ok nem hatott közre. Amennyiben a bizonyítási eljárás eredménye alapján a munkavállaló károkozó magatartása és a munkáltató terhére értékelhető körülmény is megállapítható, vagyis a kizárólagos és elháríthatatlan munkavállalói magatartás nem bizonyított, a munkáltató a felelősség alól nem mentesülhet.

[32] A munkáltatót képviselő tanú² munkavállaló, aki a felperes felett utasítási jogkör gyakorolt és tudta, hogy felperes és kollégája a munkavégzéshez a véleménye szerint nem megfelelő munkaeszközt használnak, ennek ellenére a további ellenőrzési kötelezettségét elmulasztotta, a balesetveszélyes munkaeszköz elszállításáról, megsemmisítéséről nem intézkedett, nem állapítható meg a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartása. A munkáltató kötelezettsége az Mvt. 54. § (7) bekezdése szerint a munkavédelmi szabályok munkavállalók általi betartásának ellenőrzése, a munkavégzéssel felmerülő veszélyek elhárítása érdekében a megfelelő védő- és munkaeszköz használatának biztosítása a munkavédelmi szabályok betartatása. Az Mvt. 2. § (2) bekezdése szerint a munkáltató munkavédelmi felelőssége az elsődleges, mert a munkáltató felelős az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés körülményének megvalósításáért a munkavállalók munkavédelmi kötelezettségei nem érintik a munkáltató elsődleges felelősségét. A munkáltató az ellenőrzési kötelezettségének a már idézett tanúvallomások szerint nem tett eleget, különös figyelemmel a munkavállalók felett irányítási jogkör gyakorlók ismereteinek hiányára is. A munkáltató a munkavédelmi szabályoknak megfelelő munkavégzést a munkavállalóktól, így a felperestől nem követelte meg, így a védőeszköz viselését sem. Az alperes azt eredménnyel nem tudta bizonyítani, hogy a felperest a létra használatától eltiltotta és a munkavégzéshez megfelelő mennyiségű és minőségű alumínium létrát vagy egyéb, a biztonságos munkavégzés feltételeinek megfelelő munkaeszközt biztosított és kizárólag a felperes vétkes, a munkáltató egyértelmű tiltást tartalmazó utasítását figyelmen kívül hagyó magatartása vezetett a munkabaleset bekövetkezéséhez.

[33] Megállapította, hogy alaptalan az az alperesi hivatkozás, hogy a felperes iskolai tanulmányai során megfelelő munkavédelmi oktatásban részesült. A munkavégzés során betartandó munkavédelmi szabályok köre a technológiai és a védelmi rendszerek korszerűsödésével folyamatosan változik és ezért is írja elő a munkavállalók rendszeres munkavédelmi oktatását a vonatkozó jogszabály, hogy a munkavállaló ismereteket szerezzenek arról, hogy az általuk végzett egyes munkafolyamatot milyen munkaeszközzel, milyen óvó-védő szabályok betartásával, védőeszközök viselésével kell végezni. Az viszont kétséget kizáróan megállapítható, hogy felperes és munkatársai ezen követelményeknek megfelelő oktatásban nem részesültek.

[34] Az alperes a kármegosztás alapjául szolgáló felperesi vétkes, azaz szándékos vagy gondatlan magatartást sem tudta bizonyítani, mivel a létra használatától való eltiltás körében a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a létra rejtett hibájának nem észlelése pedig a felperesnek nem felróható. A munkáltató nem mentesülhet a kártérítés fizetési kötelezettsége alól, ha a munkavállaló a létra megfelelő használatára nem volt kioktatva és az erről való munkavégzéstől nem volt eltiltva. Ezért az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes vétkes magatartásával nem hatott közre a kár bekövetkezésében, így nincs helye kármegosztásnak és a munkáltató a teljes kárért köteles helytállni.

[35] A közbenső ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy a felperes

keresetét teljes egészében utasítsa el, vagy annak megállapítását kérte, hogy a felperes 2018. november 7. napján bekövetkezett munkabalesetével összefüggésben keletkezett károkért az alperes 10%-os mértékű kártérítési felelősség terheli. Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára történő utasítását kérte. Kérte továbbá a felperes kötelezését a perrel felmerülő valamennyi költség viselésére azzal, hogy a másodfokú eljárásban a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében meghatározott ügyvédi munkadíjra tart igényt azzal, hogy a jogi képviselő áfa fizetésére köteles.

[36] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és a levont jogi következtetések a lefolytatott bizonyítási eljárás adatainak, az elhangzott nyilatkozatoknak nem felelnek meg, azok iratellenesek, valójában a bekövetkezett balesetért a munkavállaló felelőssége állapítható meg, vagy másodlagosan kármegosztásnak lenne helye.

[37] Az eljárás során megfelelően igazolta, hogy a munkavállalók munkavédelmi oktatásban az előírásoknak megfelelően részesültek, azokon a felperes is részt vett, az oktatás minden olyan kérdésre kiterjedt, amely az előírások szerint kötelező. Az pedig teljesen életszerű, hogy az oktatásokat végző szakember évekkel később nem emlékszik pontosan minden részletkérdésre, hiszen rendszeresen, számtalan más cégnél tart munkavédelmi oktatást. Az oktatási anyagból és a kockázatbecslés és kockázatértékelés anyagából, és a munkaköri leírásból kiderül, hogy a villanszerelő munkakörben foglalkoztatott személyek önállóan végzik munkájukat, és a munkakör tekintetében előforduló fizikai veszély, ártalomként feltüntetésre került a magasban végzett munka is. Az alkalmazott védelem körében szerepel az egyéni védelem, fokozott figyelem, megfelelő körültekintés, létrák, létraállványok biztosítása, szükség esetén javítása, ellenőrzése. Ezekről az oktatás keretében megfelelő tájékoztatást kaptak a munkavállalók és ezen ismereteket a szakmai tanulmányaik során is elsajátították. Az a körülmény, hogy a meghallgatott munkavállalók a részletkérdések tekintetében pontos nyilatkozatot nem tudtak tenni nem eredményezheti annak megállapítását, hogy nem részesültek megfelelő oktatásban.

[38] A munkavédelmi oktatás kiterjedt a munkavállalók munkavédelemmel kapcsolatos kötelezettségeire is, így köteles meggyőződni a munkaeszközök biztonságos állapotáról, azt rendeltetésének megfelelően és a munkáltató utasítása szerint használni, köteles a munkáltató utasításait betartani. A munkavégzéshez szükséges eszközök a központi telephelyen kerültek elhelyezésre, a szükséges eszközök a csoportvezetővel való egyeztetés során határozták meg. A felperes szegte meg az utasítást, amikor a szükséges eszközöket feledékenységéből, figyelmetlenségéből nem vitték magukkal. A felperes tanúval beszélte át a munkavégzés feltételeit és munkafolyamatokat, valamint eszközöket, és ezeket szegte meg vétken a felperes. Túlzott elvárás a munkáltatótól, hogy minden egyes percben, minden egyes munkavállaló tekintetében ellenőrizze azt, hogy a munkavállaló a munkavédelmi oktatás keretében elhangzott, a munkaköri leírásában szereplő kötelezettségeit és a közvetlen felettesei által adott utasításokat betartja-e.

[39] Továbbra is állította, hogy a perbeli esetben a felperes volt a munkavezető a munkavédelmi oktatási anyag, a munkaköri leírása és tanú3, tanú1 tanúvallomása alapján.

[40] A falétrát a felperes nem is használhatta volna, mert az a szemétre volt kidobva, a testsúlya miatt sem, továbbá a megvégzés előtti megbeszélésen is előírták, hogy alumínium létrát kell használni, illetve, hogy egy létra használatával egy ember végzi magasban a munkát, egy pedig a földön a szabási feladatokat. tanú2 és tanú1 tanúk vallomásából megállapítható volt, hogy a falétra használatát az előbbi megtiltotta. Sérelmezte, hogy elvárható lenne az a munkáltatótól, hogy ilyen esetben a létrát a helyszínről elszállítsa, vagy megsemmisítse, vagy felirattal lássa el.

[41] A munkavégzéshez elegendő volt egy létra, de a felperes utasításellenes magatartása miatt azt magukkal sem vitték, illetve a munkavégzési rendtől is eltért, megszegte a falétra használatát tiltó utasítást és mint munkavezető nem tartott fegyelmet a munkavégzés helyszínén.

[42] Az elsőfokú bíróság nem értékelte a felperesi nyilatkozatok ellentmondásosságát, az időközben elhalálozott tanú1 tanúvallomásait. Amennyiben az elsőfokú bíróság a nyilatkozatokat és a bizonyítékokat megfelelően értékelte volna, akkor azokból azt a helyes következtetést tudta volna levonni, hogy a kárt kizárólag a munkavállaló magatartása okozta és a munkáltató mentesül a felelősség alól.

[43] Az alperes szerint amennyiben a felperes kizárólagos felelőssége nem állapítható meg, úgy a munkáltató teljes kártérítési felelőssége a munkavállaló vétkes közrehatása miatt nem lehetséges. A perbeli esetben a munkáltató felelőssége minimális, így ezt a kármegosztás mértékénél figyelembe kell venni.

[44] Az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 263. § (1) bekezdését, a 279. § (1) bekezdését, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdése alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti, a megállapított tényeket másként minősítheti, felülmérlegelheti az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörében hozott döntését.

[45] Az elsőfokú bíróság döntésének hatályon kívül helyezését a Pp. 381. §-a alapján kérte, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályát sértette meg azzal, hogy a tanúvallomásokat, rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, amely az ügy érdemi eldöntésére kihatott és ez a másodfokú eljárásban nem orvosolható.

[46] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte a Debreceni Törvényszék közbenső ítéletét helybenhagyni és a másodfokú eljárással felmerült perköltség összegét meghatározni

mérlegeléssel, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1)-(4) és (6) bekezdései alapján 150 000 forint + áfa összegben.

[47] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helyes mérlegelése alapján állapította meg a tényállást és abból helytálló, megalapozott jogi következtetéseket levonva hozta meg határozatát, így az alperes fellebbezése nem alapos.

[48] Az elsődleges fellebbezési kérelemmel összefüggésben hivatkozott arra, hogy az alperes azzal összefüggésben kizárólag az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontjának a megsértésére hivatkozik, az a) pont sérelmére – bár elsőfokú védekezését jelentős mértékben erre alapította – immár nem. E körben visszautalt az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakra. Az alperes ellenkérelmében előadottak nem voltak alkalmasak a felelőssége kimentésére, hiszen az a magatartás amire az alperes hivatkozott (a szemétdombon talált, szemrevételezés alapján nem biztonságos létra tiltás elleni használata) nem minősül objektíve elháríthatatlannak. Ezek az alperes ellenőrzési körébe tartoztak. Amennyiben valós lenne a hivatkozás, az alperes köteles lett volna a munkabiztonsági előírások betartását ellenőrizni, szabálytalan munkavégzést megakadályozni, a veszélyforrást jelentő munkaeszközt jelzéssel ellátni, vagy a munkaterületről eltávolítani. Mindemelett az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában, az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontjára alapított alperesi védekezéssel összefüggésben a bizonyítékokkal és az irányadó jogszabályokkal teljes összhangban rögzítette azokat a körülményeket, amelyek a baleset bekövetkeztéhez vezettek, és amelyek kizárnák az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja szerinti mentesüléshez szükséges két konjunktív feltétel közül a kizárólagosság meglétét. A baleset elsődleges oka egy, a létra fokát rögzítő, kívülről nem látható facsavar törése volt. Olyan körülmény, ami nem volt előre látható, és amellyel így felperesnek számolnia nem kellett.

[49] A tanúvallomásokkal, az alperesi kockázatértékeléssel és a munkavédelmi oktatási anyaggal összhangban rögzíti az ítélet azt, hogy a magasban történő munkavégzés mibenlétét az alperes nem rögzítette és nem is oktatta, vagy legalábbis nem megfelelően, mint ahogyan azt sem (hiszen saját vezetői és munkavédelmi szakemberei sem tudták), hogy milyen munkavédelmi intézkedések, kollektív és egyéni védőeszközök mellett van lehetőség ilyen tevékenység végzésére. A magasban végzett munkához kötelező lett volna az alperes képviselője által említett munkavédelmi bakancson túl a munkavédelmi sisak, illetve a leesés elleni kollektív (védőkorláttal ellátott állvány), vagy egyéni védelem (heveder és biztosító kötél) használatának az előírása és megkövetelése. Alperes részéről eljáró munkahelyi vezetők egyike sem volt tisztában azzal, hogy magasban végzett munkát folytatott a felperes, illetőleg, hogy annak melyek a jogszabályban rögzített munkabiztonsági feltételei. Ezzel összefüggésben hangsúlyozandó, hogy a munkaterületet és a feladatot tanú3 és tanú2 egyaránt jól ismerték, a helyszínen megjelentek, látták a munkavégzés körülményeit, ugyanakkor az egyéni védőeszközök hiányát nem kifogásolták, illetve nem követelték meg azok használatát.

[50] A falétrát nem a szemétdombon találták, illetve, hogy amennyiben az alperes azt nem találta alkalmasnak a biztonságos munkavégzésre, meg kellett volna semmisítenie, vagy elszállítania, vagy ezek hiányában biztonsági felirattal kellett ellátnia, amelyből kiderül, hogy

használata tilos. Az alperes nem tiltotta meg a falétra használatát. E körben okszerűen utal az elsőfokú ítélet arra, hogy az alperes kezdeti nyilatkozatai, illetve a baleset kivizsgálására irányuló munkavédelmi hatósági és nyomozóhatósági eljárásban erre a körülményre senki sem utalt, sőt a létrát fellelő tanú1 kifejezetten ezzel ellentétes nyilatkozatot tett. Az Mt. 166. § (2) bekezdés pontja szerinti, a munkáltató kárfelelőssége kimentéséhez szükséges konjunktív feltételek egyike sem állapítható meg.

[51] Az alperesnek az Mt. 167. § (2) bekezdésére alapított, kármegosztásra történt hivatkozása szintén nem megalapozott, mert felperes nem tanúsított olyan vétkes magatartást, amely a balesettel okozati összefüggésben állna.

[52] Alaptalanul kifogásolja az alperes azt is, hogy a törvényszék bizonyítatlannak találta azt az állítást, miszerint tanú2 megtiltotta a létra használatát. Az elsőfokú bíróság részletes, az alperesnek a pert megelőzően és a per kezdeti szakaszában tett nyilatkozataival és bizonyítékokkal teljes összhangban álló indokát adta annak, hogy miért merült fel kételye tanú2 tanúvallomásával, mint egyetlen, a falétra használata megtiltására utaló bizonyítékkal kapcsolatosan. A létra használatától való eltiltás ténye korábban nem merült fel, az nem szerepel az alperes által a baleset kivizsgálását követően felvett munkabaleseti jegyzőkönyvben és tanú1 rendőrségi meghallgatása során sem hangzott el ilyen. A létra a baleset napján még mindig a munkavégzés helyszínén volt, annak eltávolításáról tanú2 nem gondoskodott. Emellett helyesen rögzíti az elsőfokú ítélet, hogy tanú1 nyomozati vallomásában azt állította, hogy a létra a tejház oldalának volt támasztva. Ezzel szemben az alperes alkalmazásában álló és a munkavédelmi szabályok betartásáért és betartatásáért felelős tanú2 valótlanul állította, hogy a létra a szemétben volt, ami szavahihetőségét, vallomásának valóságtartalmát önmagában aggályossá teszi.

[53] Álláspontja szerint a harmadlagos fellebbezési kérelem ellentmondásos, mert azt az alperes elsődleges és másodlagos fellebbezési kérelme eredménytelensége esetére terjesztette elő, amelyeket részben szintén a mérlegelés szabályainak és ahhoz kapcsolódóan az Mt. 166. (2) bekezdés b) pontja, illetőleg 167. § (2) bekezdése megsértésére alapítottan terjesztett elő, ugyanakkor nem adott elő olyan új érvet, amely az elsődleges és másodlagos kérelem alaptalansága esetén az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhetné annak megalapozatlansága okán.

[54] Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

[55] Az ítéltábla a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 379. § és 380. §-ban meghatározott, az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt és ilyenre az alperes sem hivatkozott, így a fellebbezést az abban megjelölt kérelmek sorrendjében a Pp. 381. §-a és 383. § (1) bekezdéses alapján érdemben vizsgálta.

[56] Az elsőfokú bíróság a tényállást a Pp. 279. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetésével, azok egyenként, valamint összességében történő értékelésével helyesen állapította meg és abból a helytálló jogkövetkeztetéseket vont le. Az ítéltábla ezek megismétlését mellőzve, az alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel a következőkre mutat rá.

[57] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen a munkavédelmi oktatással és a kockázatértékeléssel kapcsolatos ítéleti megállapításokat vitatta. Ezzel kapcsolatban az ítéltábla a következőket emeli ki. Nem volt vitatott az a tény, hogy 2018. május 7. napján volt egy munkavédelmi oktatás, melyen felperes is részt vett. A becsatolt „általános munkavédelmi oktatási anyag” azonban – ahogy az a címében is szerepel – csak általános tudnivalókat tartalmaz. Így nem tartalmazza a perbeli esetben is lényeges, a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 10/2016. (IV.5.) NGM rendeletben (továbbiakban: NGM rendelet) foglalt oktatását a villanszereléssel kapcsolatos megfelelő eszközökről, a létrán való munkavégzésről és a védőfelszerelésekről sem.

[58] Különösen elfogadhatatlan az a tény, hogy az alperes munkavédelmi megbízottja – aki egyúttal a munkavédelmi oktatást is tartotta – évekkel később nem emlékszik olyan munkavédelmi oktatási tananyag részletekre, illetve nem ismer olyan jogszabályi rendelkezéseket, amelyeket neki – szakemberként – mindig tudnia, ismernie kellene és azokról bármikor nyilatkoznia kellene tudnia.

[59] A kockázatértékeléssel, kockázatbecsléssel kapcsolatosan is megállapítható, hogy az hiányos volt, az egyéni védőeszközök között nem szerepelt a védősisak, továbbá – aminek az ítéltábla is jelentőséget tulajdonított – a munkavédelmi megbízott nem tudta, illetve rosszul tudta, hogy az NGM rendelet alapján mi minősül nagy magasságban végzett munkának.

[60] Mindezekre figyelemmel helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az oktatási anyag nem igazolja, hogy a megtartott oktatás kiterjedt valamennyi szükséges kérdésre, beleértve a magasban végzett munkára és az egyéni védőfelszerelésekre vonatkozó munkavédelmi szabályokra, hiszen maga az oktató sem ismerte a vonatkozó előírásokat, így azokat nyilvánvalóan nem is oktatta és a munkavállalók, így a felperes sem ismerhette meg azokat. Ezért egyetért az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon ítéleti megállapításával, hogy az oktatás hiányos volt és nem volt szakszerű.

[61] Az alperes fellebbezésében hivatkozott a munkavédelmi szabályoknak megfelelő munkavégzésre, a védőeszközök használatának megkövetelésével kapcsolatos ítéleti megállapításokra is, vitatva azokat. Ezzel összefüggésben megállapítható volt, hogy a

balesetet megelőzően a munkafeladat kiadásakor egyeztették, hogy az elvégzendő munkához milyen munkaeszközöket kell alkalmazni, így az is, hogy az alumínium létrát is használnia kell a felperesnek és tanúlnak. A létrát az alperes központi telephelyéről a munkavégzés helyszínére nekik kellett volna kiszállítania, azonban azt elfelejtették. A baleset napján azonban az alumínium létra már a helyszínen volt és a munka meggyorsítása érdekében használták csak az ott már szintén felelhető, a balesetet okozó falétrát. Az elsőfokú eljárásban bizonyítást nyert, hogy a falétra létéről a munkáltató tudott, annak használatát – az alperes állításával ellentétben – nem tiltotta meg, és az a munkavégzés helyszínén, a „tejház” nevű épület falának volt támasztva, nem pedig a szemétre kidobva.

[62] Mint arra az ítéltábla fentebb már utalt, a magasban végzett munkával és a védőeszközökkel kapcsolatos oktatás nem volt, az ezekkel kapcsolatos eszközök használatát a munkáltató nem követelte meg. Maga tanú3 sem rendelkezett olyan ismeretekkel, hogy milyen magasságban végzett munka minősül magasban történő munkavégzésnek és ahhoz kapcsolódóan milyen munkabiztonsági követelmények vannak. Amennyiben lettek volna ilyen ismeretei, akkor nemhogy a falétra használatát kellett volna megtiltania, amikor a baleset előtt kint járt a munkavégzési helyen, hanem a védőeszközök nélküli magasban végzett munkát is, de ilyenre sem ő, sem az alperes még csak nem is hivatkozott.

[63] A munkahelyi vezető kijelölésével kapcsolatban az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak az ebben a körben kifejtett álláspontjával. A hivatkozott oktatási anyag tartalmazza azt, hogy munkavezetőt szükséges kijelölni, azonban a kijelölést a többi munkavállaló tudomására kell hozni egyértelműen. Azt az alperes nem tudta a perben eredményesen bizonyítani, hogy a felperest ilyen módon munkavezetőként kijelölte. A munkaköri leírással kapcsolatban megjegyzi az ítéltábla, hogy a peres ügy irataihoz 2021. november 2-án egy villanyszerelő, karbantartó munkakörhöz kapcsolódó munkaköri leírás lett becsatolva, azonban az konkrétan nem tartalmazza azt, hogy ezt csak a felperes kapta-e meg, vagy valamennyi villanyszerelő ugyanezt a blankettát kapta. Nem cáfolja ezt a körülményt az sem, hogy tanú3 a felperessel beszélte át az aznapi munkavégzést, illetve, hogy tanú1 felperest tekintette – magától – vezetőnek.

[64] Az ítéltábla rámutat ugyanakkor arra, hogy a baleset akkor is ugyanilyen formában bekövetkezhett volna, ha a munkáltató egyértelműen kijelöli a felperest munkavezetőnek, mert a felperesnek ebben a minőségben is megfelelő oktatásban kellett volna részesülnie és munkahelyi vezetőként is csak megfelelő védőeszköz használatával végezhetne volna a munkáját, azonban a már fent részletezettek szerint sem megfelelő oktatásban nem részesült, sem megfelelő védőeszközt nem kapott.

[65] A falétra használatának megtiltása kérdésében is egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság megállapításaival. A falétra nem volt szemétre dobva, az alperes azt nem tudta eredményesen bizonyítani, hogy az alkalmatlan volt a munkavégzésre, vagy azt, hogy a felperesnek tudnia kellett volna azt, hogy a testsúlya miatt alkalmatlan számára ez a munkaeszköz. A perben tanú2 sem tudta azt igazolni, hogy a létra használatát megtiltotta volna, így az ezzel kapcsolatos elsőfokú bíróság által tett megállapítások nem minősültek

iratellenesnek. Egyáltalán nem tekinthető túlzott elvárásnak az, hogy a munkáltató a munkaeszköz használatának betiltása esetén azt mindenki számára egyértelművé tegye amennyiben azt a munkavégzési helyszínen hagyja, de mindenképp indokolt lett volna annak elszállítása, elzárása, vagy megsemmisítése.

[66] A munkaügyi perben a munkáltató akkor mentesülhet a kártérítési felelőssége alól, ha kimenti magát. Az alperes által hivatkozott Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja szerint a munkáltató mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta. Az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontjában előírt konjunktív feltételek bizonyítására a munkáltató köteles. A munkavállaló magatartása akkor vezet a munkáltató felelőssége alóli mentesüléséhez, ha a kárt kizárólag a munkavállaló maga okozta, és az a munkáltató részéről elháríthatatlan volt. Ha a kár bekövetkezése nem kizárólag a munkavállaló magatartására vezethető vissza, a munkáltató a felelősség alól nem mentesülhet [1/2018. (VI.28.) KMK vélemény II. pont 5.]. A KMK vélemény e ponthoz fűzött indokolása szerint e körben vizsgálni kell az eset összes körülményét, mivel e mentesülési feltétel fennállása akkor állapítható meg, ha a munkáltató bizonyítása sikeres arról, hogy a kár keletkezésében egyéb ok nem hatott közre. Ennek bizonyítása hiányában a munkáltató kártérítési felelőssége fennáll (Mfv.X.10.055/2020/4., Mfv.I.10.338/2017., Mfv.I.10.291/2018., EBH2019.M.13., Mfv.I.10.040/2020.).

[67] Mindezek alapján az ítéltábla nem tartotta jogszabálysértőnek és iratellenesnek azt a megállapítást, hogy a felperest a bekövetkezett balesetben vétkesség nem terheli. A baleset idején az alumínium létra a helyszínen volt, nem szegett utasítást a falétra használatával kapcsolatosan, mivel az nem volt megtiltva számára, és munkavezetőnek sem minősült. Az tény, hogy a munkavégzés módja akként került meghatározásra, hogy az egyik munkavállaló a földön végzi a szabási munkát, míg a másik létrán a kötegelési munkát, azonban az adott munkafázisban szabási munka nem volt, a munka gyorsítása érdekében semmi nem tilthatta azt, hogy mindkét munkavállaló kötegelési munkát végezzen.

[68] tanúlnak a közigazgatási eljárásában tett nyilatkozataival kapcsolatban az ítéltábla megjegyzi, hogy a hatósági eljárásban a meghallgatása során valóban akként adta elő, hogy tanú2 felhívta a figyelmüket arra, hogy a falétrát azt ne használják, azonban ez a szófordulat semmi esetre sem azonosítható azzal, hogy annak használatát kifejezetten megtiltotta volna. Tekintettel arra, hogy tanú1 időközben elhunyt, így a bírósági eljárásban a meghallgatása lehetetlenné vált, önmagában pedig ez a tartalmú nyilatkozata a perben a felperes terhére nem volt értékelhető.

[69] A kármegosztással kapcsolatban az ítéltábla rámutat arra, hogy amennyiben a munkáltató objektív kárfelelőssége mellett a munkavállaló vétkes felelőssége is megállapítható, a kármegosztás aránya csak akkor lehetne a munkavállalóra terheesebb, ha nagyfokú vétkessége lenne megállapítható a bekövetkezett balesért. A fellebbezésben hivatkozott MK 29. számú állásfoglalás még az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) idején született, azonban a munka törvénykönyvének a kártérítési felelősségre vonatkozó

terminológiai jelentős mértékben megváltoztak, így ezen állásfoglalás a jövőben már nem alkalmazható.

[70] Az ítéltábla ezek alapján az alperes teljes mentesülésére nem látott lehetőséget különös tekintettel arra, hogy az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja értelmében ez csak akkor lehetséges, ha a balesetnek egyáltalán nincs olyan oka, amely a munkavállaló kárt okozó magatartásán kívül esik és a balesethez vezető munkavállalói magatartás a munkáltató részéről objektíve elháríthatatlan. Az ítéltábla továbbra is irányadónak tekinti a Kúriának az 1/2018. (VI.25.) KMK véleményében kifejtetteket, ekörben az elsőfokú bíróság ítéletében írtakra csak visszautal. A perbeli esetben a baleset elsődleges oka az volt, hogy a létra fokát rögzítő, kívülről nem látható facsavar eltört, amely következtében a létra foka a felperes alól kiesett. Ez olyan körülmény volt, mely nem volt előre látható, ezzel a felperesnek előre számolnia nem kellett, így az a felperes részéről elháríthatatlan volt.

[71] Az ítéltábla osztotta a felperes fellebbezési ellenkérelmében, az alperes Pp. 381. §-ára alapított hatályon kívül helyezésre irányuló indítványára előadottakat, mivel az alperesi fellebbezés ezen kérelme egyrészt nem tartalmaz olyan érvet, tényelőadást, jogi érvelést, mely az elsődleges és másodlagos kérelem alaptalansága esetén az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhetné annak megalapozatlansága okán, másrészt az elsődleges fellebbezési kérelemben megjelölt mérlegelési szabályok megsértését, amennyiben azok fennálltak volna az ítéltábla korrigálhatta volna.

[72] A fenti indokok alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben és indokaiban is helyes közbelső ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[73] A perköltség felől az ítéltábla a 4/2009. (XII.14.) PK véleményben írtak és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett és az alaptalanul fellebbező alperest a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2002. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, az (5) és (6) bekezdései szerint megállapítható összegben marasztalta a felperes javára.

[74] A másodfokú eljárás során az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján 48 000 forint fellebbezési illeték merült fel, melyet a Pp. 102. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel a pervesztes alperes viseli.

Debrecen, 2023. január 17.

Dr. Tass Edina s. k. a tanács elnöke, Dr. Bagjos Csaba s. k. előadó bíró,
Dr. Répássy Árpád s. k. bíró